

April 2015

Vooraf:

Wij hebben ervoor gekozen ons pestprotocol volgens de principes van de Kanjertraining op te stellen. Het pestprotocol uit de handleiding van deze methode voor sociaal emotionele ontwikkeling hebben we grotendeels overgenomen. Hier en daar zijn kleine aanpassingen in de tekst gemaakt. In dit protocol leggen we vast hoe wij op onze school omgaan met pestgedrag. Juni 2011 ontvangen alle ouders/verzorgers een exemplaar. Daarna zal het protocol op onze website te vinden zijn. In onderstaande tekst kan waar ouder of ouders staat, ook verzorger of verzorgers gelezen worden.

Pestprotocol

Veel ouders verlangen van een school dat 'het kwaad' (de pester) moet worden bestreden en dat 'het goede' moet worden beschermd. Onze school kiest er echter voor kinderen niet te beoordelen als behorend bij 'kwaad of goed'.

Ieder mens maakt wel eens fouten. Kinderen staan in emotioneel opzicht 'onder en boven de wet'. De weg van de mens en de weg van het kind in het bijzonder, gaat met vallen en opstaan. Kinderen hebben het recht daarin te worden opgevoed en begeleid. Ouders hebben die opvoedingsplicht evenals leerkrachten.

Onze school staat niet toe dat een leerling (of een ouder) mag doen en laten wat hij/zij wil als dat ten koste gaat van hem-, haarzelf en de anderen. De grens die wij hierin hanteren zijn de normale fatsoensregels. De basisprincipes ervan zijn vastgelegd in de Nederlandse grondwet. In de maatschappij en dus ook op school is het noodzakelijk dat je leert elkaar te respecteren. Wij zullen daarom kwaadsprekerij tegengaan (ook van ouders) en daarnaast duidelijk maken dat er geen enkele reden is om een klasgenoot te bedreigen.

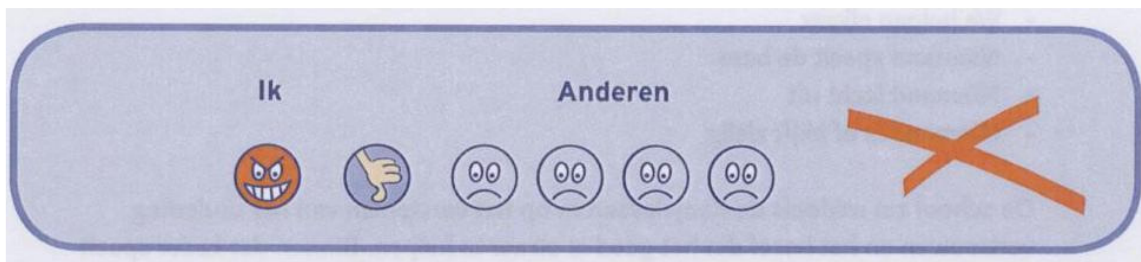
In gesprek met kinderen (en ouders) wordt de voorwaarde gehanteerd dat veel mag, zolang anderen zich goed voelen bij jouw gedrag. De anderen zijn:

1. de leerlingen op school;
2. de leerkracht;
3. je ouders;
4. derden, zoals andere ouders en mensen uit de buurt.

Op deze manier voelen anderen zich goed bij jouw gedrag:

Op deze manier voelen anderen zich niet goed bij jouw gedrag:

Soms hebben kinderen en ouders het idee dat er redenen zijn waarom zij wel anderen lastig mogen vallen. Op school zijn wij van mening dat er geen reden kan zijn om een ander het leven zuur te maken. Ter verduidelijking een illustratie uit de handleiding van de Kanjertraining.

Er is geen enkele reden om een ander het leven zuur te maken. Daarmee ben ik het eens, maar in mijn geval is het anders want...		
ik heb een stoornis, dus mag het.	☐ Mee eens	☐ Niet mee eens
ik ben speciaal, dus mag het.	☐ Mee eens	☐ Niet mee eens
mijn ouders zijn gescheiden, dus mag het.	☐ Mee eens	☐ Niet mee eens
ik word niet begrepen, dus mag het.	☐ Mee eens	☐ Niet mee eens
ik heb een geloof, dus mag het.	☐ Mee eens	☐ Niet mee eens
ik heb slechte cijfers, dus mag het.	☐ Mee eens	☐ Niet mee eens
ik ben nu eenmaal zo, dus mag het.	☐ Mee eens	☐ Niet mee eens
ik heb nog een andere mening. Ik vind dat je een ander mag bedreigen, vernederen, lastig vallen, bestelen, beledigen als...		

Geldige redenen om anderen het leven zuur te maken, bestaan wat ons betreft niet. Wij gaan ervan uit dat kinderen en ouders op onze school hier hetzelfde over denken.

De Kanjerafspraken

Onze school streeft een positieve, opbouwende sfeer na en doet dat enerzijds binnen de kaders van de wet en anderzijds binnen het kader van de kanjerafspraken.

Kanjerafspraken

- **We vertrouwen elkaar**
- **We helpen elkaar**
- **Niemand speelt de baas**
- **Niemand lacht uit**
- **Niemand doet zielig**

Onze school zet middels de kanjerlessen in op het versterken van het onderling vertrouwen en het besef dat het goed is elkaar te helpen. Binnen dat kader speelt niemand de baas, hebben we plezier met elkaar en niemand doet zielig.

Duidelijk wordt gesteld dat de leerlingen ten opzichte van elkaar niet de baas zijn. De leerkracht daarentegen is op school 'de baas/het gezag' en de ouders zijn dat thuis.

Als een conflict zich tussen kinderen afspeelt, dan zal de school kiezen voor een oplossingsgerichte aanpak. Dat wil zeggen: de school zoekt een oplossing die alle partijen zoveel mogelijk recht doet en borgt de gemaakte afspraken. Een oplossingsgerichte aanpak is daarmee te onderscheiden van een wraakgerichte aanpak (vormen van bedreiging) of een zeurgerichte aanpak (directe en indirecte kwaadsprekerij).

Wat wordt van u als ouder verwacht bij het signaleren van pestgedrag?

Het oplossen van conflicten tussen kinderen is zelden een probleem als het op basis van het voorgaande met elkaar wordt overlegd.

Van u als ouders wordt verwacht dat u zich aan de volgende vuistregels houdt:

1. Wij vertrouwen erop dat u uw zelfbeheersing bewaart. Dat betekent dat u het recht niet heeft andermans kind, een andere ouder of een leerkracht verbaal of fysiek te overdonderen/ aan te vallen.
2. U spreekt in positieve zin over andermans opvoeding en andermans kind. Dat doen wij als school ook over u en uw kind. Kunt u dat niet, dan kunt u beter niets zeggen. Meent u toch het recht te hebben kwaad te spreken op basis van vermeend onrecht dat u is aangedaan, dan kan het zomaar zijn dat u zelf de oorzaak bent van alle emotionele opwindings.
3. Als u zich zorgen maakt om het welzijn van uw kind of het welzijn van andermans kind, dan overlegt u met de school. Uitgangspunt daarbij is dat u in gesprek gaat met het doel een oplossing te zoeken die goed is voor u en uw kind, maar ook goed is voor de andere kinderen. De school is hierin uw medestander.
4. Als ouder kent u het verschil tussen overleg waarin zorg wordt gedeeld/een oplossing wordt gezocht en kwaadsprekerij/achterklap.

Preventie

Met behulp van de kanjerlessen doet onze school aan preventie.

Kernpunten in de aanpak:

1. De kanjerafspraken.
2. Denk goed over jezelf en de ander.
3. Pieker niet in je uppie, maar deel je zorgen met de ander, bij voorkeur met je ouders.
4. Denk oplossingsgericht.
5. Geef op een nette manier je mening en doe je voordeel met aangereikte oplossingen.
6. Onze school maakt onderscheid tussen onvermogen en onwil.
 - a. Is er sprake van onvermogen, dan mag deze leerling erop vertrouwen dat hiermee rekening wordt gehouden. We bieden begeleiding in het leerproces. De omgeving heeft begrip, zolang het andere kinderen niet schaadt.
 - b. Is er sprake van onwil, dan krijgt deze leerling een grens gesteld, ook als dat samengaat met onvermogen. Bij onwil kan geen beroep meer worden gedaan op begrip vanuit de omgeving. Die rek is eruit. Het kan namelijk niet zo zijn dat de omgeving overal rekening mee moet houden en dat het onwillige kind om wat voor reden dan ook 'de eigen gang' mag gaan.
7. Hulp in de vorm van een maatje (bemiddeling).
8. Duidelijk schoolbeleid en handhaving hiervan.

Grensstellend

De school heeft als uitgangspunt dat kinderen zich niet willen misdragen. Maar het kan misgaan. Dat is niet erg. Het zijn leermomenten, 'Hoe ga je het de volgende keer doen? Hoe herstel je de emotionele en/of materiële schade? Kunnen we op deze manier weer met elkaar verder?'

Wangedrag kan zich op verschillende manieren manifesteren:

Verbaal : Vernederen, schelden, bedreigen, belachelijk maken, bijnamen geven, roddelen, briefjes rondsturen, bedreigen op het internet, buitensluiten.

- Fysiek : Schoppen, knijpen, slaan, spugen, krabben, bijten, trekken, laten struikelen.
- Materieel : Stelen, onderkladden, verstopten van kleding en/of spullen, spullen kapot maken van een medeleerling of van school, fietsbanden lekprikken.

Op welke manier corrigeert de leerkracht/kanjertrainer op school?

De leerkracht let actief op de onderlinge interactie van kinderen. Op deze manier hoeven kinderen bij pesterijen geen hulp te halen. De leerkracht is er, signaleert pesterijen en grijpt in.

Mocht de leerkracht het pestgedrag op wat voor manier dan ook niet opvallen, dan mag/moet een kind (of een ouder) het pestgedrag melden bij de leerkracht. Dit wordt niet als klikken gezien.

De leerkracht gaat ervan uit dat mensen, dus ook kinderen, elkaar niet dwars willen zitten. Kinderen hebben niet de bedoeling om vervelend te doen. In een conflict wordt daarom gevraagd naar de bedoelingen van het kind.

“Is het jouw bedoeling om je klasgenoot pijn te doen?”

Is het niet jouw bedoeling? Doe dan anders.

Hoe ga je het oplossen met hem/haar? Hoe kan de ander weer verder met jou?

Is het wel jouw bedoeling en jij keurt je gedrag goed, dan heb je nu een probleem, want ik sta niet toe dat jij verder gaat op deze manier. Het gaat namelijk in tegen de kanjerafspraken.

Nu krijgt het kind bedenktijd. Blijft het kind, ook na de bedenktijd, voet bij stuk houden, en zegt het dus de ander pijn te willen doen, dan neemt de school (bouwcoördinator, intern begeleider of directeur) onmiddellijk contact op met de ouders. Het kind moet nu in het bijzijn van de ouders herhalen wat zijn bedoeling is.

Totdat de ouders op school zijn, wordt het kind uit de groep geplaatst, zodat het andere kind zich veilig weet in de groep.

Als in het gesprek met de ouders blijkt dat de ouders het gedrag van hun kind niet ondersteunen, dan wordt een afspraak gemaakt met de ouders en het kind met het doel gezamenlijk tot een oplossing te komen, waarin het gedrag van het kind zich niet meer voordoet.

Als in het gesprek met de ouders blijkt dat de ouders het gedrag van hun kind wel ondersteunen, dan wordt de ouders duidelijk gemaakt dat deze manier van reageren hier op school niet getolereerd wordt.

Blijven de ouders bij hun besluit het gedrag van hun kind te accepteren, dan wordt hiervan melding gemaakt bij het AMK (Algemeen Meldpunt Kindermishandeling), vanwege pedagogische verwaarlozing. Dit wil zeggen dat de ouders hun opvoedingsverantwoordelijkheid niet nemen.

Ondertussen blijft het kind buiten de groep geplaatst. Dit is een schorsing binnen de school.

Als er binnen een week geen andere manier van reageren door de ouders komt, dan zal de school besluiten een procedure tot definitieve schorsing ofwel verwijdering van de leerling op te starten.

Wanneer een leerling eerder heeft toegezegd dat hij of zij het nare gedrag zou veranderen, en hij of zij blijkt dit toch niet te doen, dan geeft de leerkracht aan dat hij of zij geen vertrouwen heeft in de leerling. Vraag is dan: “Wil je dat ik je niet meer vertrouw en wil je gewoon doorgaan met je nare gedrag?”

Nee, dan moet het goede gedrag direct zichtbaar worden. De leerling moet er duidelijk aan werken.

Ja, dan worden de ouders er bij gehaald. Verteld wordt dat hun kind zegt wat aan het gedrag te veranderen, maar dat niet doet. Hoe gaan we dit oplossen? Zie verder bij ‘als ouders het gedrag van hun kind wel of niet ondersteunen.’

In een stroomschema ziet het er als volgt uit:

